

**MEĐUNARODNA ARHIVISTIČKA BIBLIOGRAFIJA U ČASOPISU
»ARCHIVUM«**

»Archivum«, međunarodni arhivski časopis koji izlazi od 1951. godine, od velikog je značenja za razvoj arhivske teorije i prakse u nacionalnim i internacionalnim okvirima. Pored toga što sadrži studiozne rasprave i materijale međunarodnih kongresa arhivista, on donosi gotovo u svakom broju veoma opširnu analitičku bibliografiju publiciranih radova, koji se odnose na arhivistiku i arhive.

Bibliografija »Archivum«-a pokazuje stepen razvoja arhivske teorije i prakse u svijetu. Ona donosi problematiku arhivske službe kao i rješenja po pojedinim problemima. Koliko god su pojedina rješenja utemeljena na konkretnim uslovima pojedinih arhivskih ustanova užeg ili čak nacionalnog područja, ipak ona se često mogu koristiti i primijeniti u domaćim prilikama bilo u cjelini bilo djelomično, ovisno u kolikoj mjeri odgovaraju domaćim uslovima.

Arhivistička bibliografija »Archivum«-a je međunarodnog karaktera, jer obuhvaća radove koji raspravljaju probleme zajedničke svim arhivskim službama u svijetu i jer se temelji na podacima radova iz oblasti arhivistike i arhivske službe na području 59 država raznih kontinenata.

Veoma je pohvalna odluka redakcije »Archivum«-a da bibliografiji takvog značenja dade u časopisu toliko prostora koliko zahtijevaju sabrani bibliografski podaci. Najčešći je slučaj da bibliografija zauzima pretežni broj stranica »Archivum«-a. Ona je započeta već u drugom svesku iz 1952. godine (str. 105—226) a nastavljena je u trećem iz 1953. god. (str. 109—188), četvrtom iz 1954. god. (str. 217—289), šestom iz 1956. god. (str. 177—282), sedmom iz 1957. god. (str. 61—287), osmom iz 1958. god. (str. 133—197) i devetom iz 1959. god. (str. 125—279). God. 1964. je publiciran posebni bibliografski svezak br. 1 »Archivum«-a, koji obuhvaća publikacije iz 1958. i 1959. god. kao i ranijih godina tako da dopunjuje bibliografije, koje su publicirane u ranijim svescima »Archivum«-a.

Bibliografski podaci su sistematski podijeljeni u dvije osnovne grupe od kojih su u jednoj sakupljeni podaci o raspravama stručnog i naučnog nivoa, koje općenito razrađuju problematiku arhivske teorije i prakse, a u drugoj podaci o radovima, kojima se razrađuju problemi arhivske službe u pojedinoj državi i u kojima se kritički izdaje arhivska građa. Obje grupe imaju vlastitu analitičku podjelu podataka, jedna na bazi tema po problematici a druga po državama a unutar ovih uglavnom po vrsti arhivskih ustanova. U drugoj grupi su posebno zastupljeni publicirani radovi o arhivima međunarodnih organizacija i o arhivima koji su zajednički za više nacija.

U prvoj grupi bibliografski podaci su razvrstani po ovim temama: bibliografije i općenito o arhivima, arhivistička nauka i terminologija, povijest arhiva, nauke koje dopunjuju arhivistiku (paleografija, diplomatika, sigilografija, povijest papira, filigranologija), arhivi i oblast uprave, mjesni arhivi, arhivi privrednih poduzeća i izvori za ekonomsku historiju, privatni arhivi, odabiranje i izlučivanje, sređivanje i sistemi sređivanja, problemi inventariziranja

i katalogiziranja, problemi publiciranja arhivske građe, kartografska, katarska i tehnička dokumentacija, reprodukcija dokumenata, fon- i fotoarhivi, izgradnja i oprema arhivskih zgrada, konzervacija i restauracija, odnos prema javnosti (korišćenje građe), muzeografija u primjeni kod arhiva te odgojne funkcije arhiva, stvaranje arhivskog kadra i njegov položaj, biografije, nekrolozi i bibliografije o arhivistima, Međunarodni savjet arhiva i međunarodna saradnja arhivista. U bibliografskom svesku br. 1. »Archivum«-a zastupljene su još teme: arhivi naučnih institucija, arhivi za pojedine nauke, arhivi za književnost i umjetnost, arhivi dnevne štampe i redakcija te arhivi u odnosu na službene publikacije.

Sabirajući podatke po pojedinim temama dolazimo do zanimljivih zaključaka za period od 1948—1959. god. Tako možemo ustanoviti da su najviše obrađene teme iz oblasti nauka koje dopunjuju arhivistiku. Po ovim temama slijede radovi o konzervaciji restauraciji te o mikrofilmovanju arhivske građe. Ako pratimo daljnji redosljed po broju bibliografskih podataka, opažamo da teme slijede ovim redom: arhivi i oblast uprave, problemi publiciranja arhivske građe, općenito o arhivima, izgradnja i oprema arhivskih zgrada, privredni arhivi i izvori za ekonomsku povijest. Sa znatno manjim brojem podataka zastupljene su teme: problemi inventariziranja i katalogiziranja te pitanja iz arhivističke teorije i terminologije. Podjednakim brojem radova raspravljena su pitanja stvaranja arhivskog kadra i njegovog položaja. Odbiranjima i izlučivanju građe, jednom od najtežih problema arhivske službe, posvećeno je znatno manje radova nego li svim nabrojenim temama iz arhivske teorije i prakse, dok su historiji arhiva dati doprinosi u gotovo istoj mjeri kao problemu odabiranja i izlučivanja građe. Još skromnije su zastupljeni bibliografski podaci u oblasti sređivanja arhivske građe i sistema sređivanja takve građe, a najmanje su obrađene teme o mjesnim i privrednim arhivima te o kulturno-prosvjetnoj funkciji arhiva.

Ako analiziramo bibliografske podatke u drugoj grupi, po pojedinim državama, ustanovit ćemo da je obzirom na radove o arhivskoj građi i o problemima nacionalne arhivske službe najveći broj radova publiciran na području SSSR-a, a manje u USA, Zapadnoj i Istočnoj Njemačkoj, Ujedinjenom kraljevstvu, Francuskoj i Italiji. Poljska, Jugoslavija i Čehoslovačka dolaze u red onih država, koje stoje negdje na sredini tabele po broju publiciranih radova.

Šteta je da arhivsko zakonodavstvo nije našlo više mjesta u bibliografiji, jer nema sumnje da bi bibliografski podaci o tome zakonodavstvu u mnogom doprinijeli razvoju arhivske službe u pojedinim zemljama.

U svakom slučaju bibliografija, uglavnom iz perioda od 1948. godine dalje, u međunarodnim okvirima bez obzira na izvjesnu deficitarnost, predstavlja bogatu riznicu iz koje mogu crpiti ideje, iskustva i neka rješenja mnogi arhivi u svijetu. Ona potiče na korisno učenje stranih jezika, stručno usavršavanje naročito mladih kadrova, proučavanje pojedinih dostignuća u arhivskoj teoriji i praksi a onda i na aktiviziranje naših stručnjaka u većoj mjeri u međunarodnoj podjeli rada u oblasti arhivske teorije i prakse.

Dr I. Beuc

GLASNIK ARHIVA I DRUŠTVA ARHIVSKIH RADNIKA BOSNE I HERCEGOVNE.

Sarajevo 1964—1965, IV—V

U četvrtom i petom svesku kao i u prethodnim prilozi su podijeljeni prema tematici koju tretiraju na: I arhivistika i arhivska služba, II članci i rasprave, III građa, IV prikazi i ocjene i V društvene vijesti.